Instanța de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Central (judecător Bulat Emil)
Dosarul nr.2ri-368/23
2-18090974-02-2ri-21062023

D E C I Z I E

21 noiembrie 2023 ***mun. Chişinău***

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, judecător ***Eugeniu Clim***
Judecătorii ***Olga Cojocaru și Steliana Iorgov***

examinând cererile de recurs declarate de administratorul autorizat ***** împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01.11.2022 pronunțată în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința S.R.L. „*****”, pe marginea cererii administratorului autorizat ***** cu privire la aprobarea şi încasarea de la membrii organelor de conducere a debitorului a remuneraţiei pentru perioada de activitate în calitate de administrator și lichidator,
Colegiul civil

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr.2c-252/2012 din 14.03.2013 a fost intentat procesul de insolvabilitate față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****, fiind desemnat, în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate Î.I. „*****”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.12.2013 a fost inițiată procedura de faliment față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****.

La data de 22.01.2015 lichidatorul ***** a înaintat un demers privind încasarea remuneraţiei de la *****, *****, *****, ***** pentru perioada de

insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pentru perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 a fost admisă cererea lcihidatorului S.R.L. *****” ***** privind încasarea remuneraţiei, s-a încasat în mod solidar de la *****, *****, *****, ***** în beneficiul lui ***** remuneraţia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pentru perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr.2c-252/2012 din 14.03.2013 a fost intentat procesul de insolvabilitate față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****, fiind desemnat, în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate Î.I. „*****”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.12.2013 a fost inițiată procedura de faliment față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****.

La data de 22.01.2015 lichidatorul ***** a înaintat un demers privind încasarea remuneraţiei de la *****, *****, *****, ***** pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pentru perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 a fost admisă cererea lcihidatorului SRL *****” ***** privind încasarea remuneraţiei, s-a încasat în mod solidar de la *****, *****, *****, ***** în beneficiul lui ***** remuneraţia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pentru perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin hotărîrea Curţii de Apel Chișinău din 22.03.2017 a fost aprobat raportul final a lichidatorului S.R.L. „*****p”, cu dispunerea încetării procesului de insolvabilitate față de debitorul „*****p” SRL, IDNO *****, cu sediul în or. Hîncești, str. 31 august 1989, nr. 103, cu dispunerea radierii din Registrul de Stat al persoanelor juridice a debitorului „*****” S.R.L. și s-au considerat stinse creanțele neexecutate ale debitorului S.R.L. „*****p” față de creditorii săi.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 29.11.2017 a fost admis recursul declarat *****, casată încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 prin care a fost admisă cererea lichidatorului debitorului insolvabil ***** privind încasarea

solidară a remuneraţiei de la membrii organelor de conducere ai S.R.L. „*****p”, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanţa de insolvabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15.01.2018 cauza de insolvabilitate a S.R.L. „*****p” a fost transmisă pentru examinare după competență la Judecătoria Hîncești, sediul Central.

La data de 19.05.2022 lichidatorul ***** a depus o cerere de concretizare a cererii de încasare a remuneraţiei, solicitînd emiterea unei încheieri privind încasarea remuneraţiei în mod solidar din contul *****, ***** şi Danilov Claudia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pentru perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

În motivarea cererii de încasare a remuneraţiei a invocat că, la data 05.12.2013 administratorul procesului de insolvabilitate a înaintat către instanța de insolvabilitate un demers nr. 725 din 03.12.2013 prin care a solicitat stabilirea remunerației fixe pentru administratorul insolvabilității pentru toată perioada de administrare, începând cu 25.03.2013 și până la intrarea în faliment în mărime de 5200 lei lunar, iar în total în sumă de 44 328,00 lei și a cheltuielilor suportate în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 18.12.2013 de către instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău a fost stabilită remunerația fixă pentru administratorul procesului de insolvabilitate pentru toată perioada de administrare, începând cu 14.03.2013 și până la intrarea în faliment în mărime de 5200 lei lunar, iar în total suma de 44328 lei și 5000 ca cheltuieli suportate. Menționează că încheierea din 18.12.2013 a Curții de Apel Chișinău nu a fost contestată.

Totodată la 18.12.2013, în baza raportului administratorului și a procesului-verbal al adunării creditorilor din 29.11.2013, instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău prin încheierea din 18.12.2013 a dispus intentarea procesului de faliment față de „*****” S.R.L. și numirea în calitate de lichidator al procesului de faliment pe d-1 ***** numirea în cauză a fost susținută de creditorii, menționată în procesul - verbal din 29.11.2013.

Menționează că lichidatorul a îndeplinit în totalitate prevederile Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 și a prezentat instanței de judecată Raportul și copiile de pe notificările expediate cu răspunsurile parvenite în adresa lichidatorului, cât și documentele confirmative privind cheltuielile suportate de către lichidator.

La data de 22.01.2015 a fost depusă cererea privind încasarea remunerație și a cheltuielilor din cont propriu pe perioada de activitate ca administrator al insolvabilității/lichidator al debitorul „Alcos- Grup” S.R.L. cu încasarea în mod solidar de la conducătorul fondator *****, ***** Marcu, dom. r-nul Hîncești, s. Bujor, Danilov Claudia dom. mun. Chișinău str. Miorița 3/1 ap. 10, conform calculului prezentat și anexele privind confirmarea cheltuielilor suportate de către lichidator.

A indicat că, potrivit prevederilor art. 90 lit. c), d), h), j) al Codului de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; cheltuielile de executare a actelor judiciare; cheltuielile de declarare a insolvabilității.

Potrivit prevederilor art.52 alin. (l) al Legii insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ: a) cheltuielile procesului de judecată; b) remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

Arată că conform prevederilor art. 66 alin. 1, lit. e) al Legii insolvabilității, principalele atribuții și drepturi ale administratorului și lichidatorului în cadrul prezentei legi sânt primirea remunerației și recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanța de insolvabilitate, suportate de administrator în activitatea sa.

În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea lichidatorului și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Potrivit prevederilor art.70 alin. (l)-(4), (12), (13) al Legii insolvabilității, pentru îndeplinirea funcțiilor administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor or, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul

mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real din unitățile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare și comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului.

În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

La punctul dat ține să menționeze că de către adunarea creditorilor din 29.11.2013 a fost stabilită remunerația lichidatorului în cuantum minim prevăzut pentru anul 2013 în mărime de 5200 lei pe lună.

Remunerația administratorului/lichidatorului în sensul art. 70 (3) din Legea insolvabilității se stabilește după cum urmează: coeficienții de multiplicitate recomandați pentru stabilirea salariilor de funcție ale personalului încadrat în unități ce nu aplică sisteme de salarizare bazate pe Rețeaua tarifară unică de salarizare sunt stabiliți în Anexa nr. 4 la Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.743 din 11.06.2002. Diapazonul coeficienților de multiplicitate în cuantumul multiplu al salariului tarifar pentru categoria I de calificare stabilit pentru conducătorii de unitate variază în intervalul de la 4 la 8. Coeficientul 4 este coeficientul minim, iar 8 este coeficientul maxim. Salariul minim garantat în sectorul real (pentru întreprinderi cu autonomie financiara, organizații, instituții, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorico-juridică) este stabilit prin Hotarirea Guvernului nr. 165 din 09.03.2010 și începând cu 01.05.2017 constituie 2100 lei pe lună sau 12,43 lei pe oră.

În temeiul Legii insolvabilității, cât și în baza încheierii Curții de Apel Chișinău, administratorul insolvabilității/lichidatorul și-a îndeplinit cu diligență atribuțiile sale. La punctul dat ține să menționez că în raportul administratorului a fost menționat că debitorul nu dispune de bunuri care ar acoperi cheltuielile

procesului de insolvabilitate și nici pentru a stinge măcar o parte din creanța creditorului.

Lichidatorul ***** în cadrul şedinţei de judecată a susținut cererea integral, solicitînd admiterea acesteia confom motivelor expuse în ea.

Reprezentantul membrului organului de conducere *****, avocatul Capmaoale Angela în baza mandatului anexat la dosar a solicitat respingerea cererii de remunerare din contului lui *****, menţionînd că S.R.L. *****” este deja radiată şi lichidată, iar față de pârâtul pe care îl reprezintă și anume față de ***** Marcu este neîntemeiată.

În primul rând în referință a menționat că, Curtea Constituțională a statuat că atunci cînd este vorba de încasarea remunerației din contul administratorului și fondatorului, aceasta urmează a fi încasată de la organul de conducere al debitorului, doar în măsura constatării culpei, la caz culpa nu a fost constatată, nu doar a lui Valeriu Hanganu, ci a nimănui din cei indicați în cerere ca pârâți, or nu există o careva hotărîre de atragere la răspundere subsidiară pentru apariția stării de insolvabilitate, prin urmare decade orice solicitare a administratorului de a înainta o astfel de cerere, deci nu există culpa organului de conducere, există legea pentru instanță de insolvabilitate care urmează fi aplicată ca lege de nivelul Legii insolvabilităţii şi prin urmare urmează a fi respinsă cererea ca fiind una neîntemeiată fără a fi probată culpa cât a clientului său atât și a celorlalți pârâți.

La fel menționează că este o cerere de încasarea a remunerației unde se solicită remunerația pentru activitatea administratorului insolvabilității dar aceste activități nu trebuie să fie abstracte ci trebuie a fi unele exacte, la caz sunt niște formalități. Când a întrebat pentru ce se solicită onorariul acesta nu a menționat nici una din activitățile real executate, deci actele contabile nu le-a solicitat, sancțiuni nu a aplicat, deci nu este clar ce activitate real a executat, în raport poate și este indicat dar în ședință nu a putut declara ce activități în realitate a executat, prin urmare solicită respingerea cererii ca fiind una neîntemeiată.

Mai mult ca atât urma să înainteze și cereri de validare a popririi pentru a putea încasa din contul debitorilor, or chiar și cererea de atragere a fost scoasă de pe rol pe motivul neprezentării lichidatorului. Prin urmare consideră că la caz nu a fost probată culpa persoanelor și cererea urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată. La fel ***** nu a fost administratorul întreprinderii, ci fondatorul acesteia cu 24 procente cota-parte și deci nici aportul acestuia de a prezenta actele nu este probat.

Poziţia instanţei de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01.11.2022 a fost admisă parţial cererea lichidatorului ***** faţă de S.R.L. „*****p” în proces de faliment, privind încasarea remunerației din contul membrilor organelor de conducere suportate în perioada de activitate în calitate de administrator şi lichidator.

S-a stabilit remunerația administratorului debitorului S.R.L. „*****p” în proces de faliment - ***** pentru perioada procesului de insolvabilitate pentru perioada cuprinsă între 14.03.2013-18.12.2013, în mărime de 44 328 lei şi a cheltuielilor aferente procedurii în mărime de 5 000 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul administratorului *****, cu domiciliu în mun. Chişinău, bd. *****, INDP *****şi Danilov Claudia cu domiciliu în mun. Chişinău, str. ***** INDP ***** remunerația în beneficiul administratorului debitorului SRL „*****p” – *****, cu sediul în mun. Chişinău, str. *****pentru perioada de insolvabilitate (14.03.2013-18.12.2013) în mărime de 44 328 lei şi a cheltuielilor aferente procedurii în mărime de 5 000 lei.

În rest, pretenţiile înaintate de lichidatorul ***** pentru perioada de lichidare şi în privinţa lui *****, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Solicitarea recurentului

Invocând dezacordul cu încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01.11.2022, la data de 05.07.2023 administratorul autorizat ***** a declarat cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01.11.2022, cu emiterea unei noi încheieri de admitere integrală a cererii în modalitatea în care a fost formulată.

Argumentele părţilor

În motivarea recursului a indicat că, la data de 22.01.2015 lichidatorul debitorului S.R.L. „*****p” - ***** a înaintat instanţei de insolvabilitate un demers cu nr. 975 din 31.12.2014 prin care a solicitat instanţei de insolvabilitate emiterea unei încheieri privind încasarea de la conducătorul ***** Vitalie, ***** Marcu, ***** Marcu, Danilov Claudia, Haganu Marc a remuneraţiei pentru perioada de îndeplinire a funcţii de administrator al insolvabilităţii la S.R.L. „*****p”, în mărime de 44 328 lei cu titlu de remuneraţie şi 5 000 lei cu titlu de

cheltuieli.

Încasarea remuneraţiei şi a cheltuielilor suportate de către lichidator în cadrul procesului de faliment faţă de S.R.L. „*****p” de la conducătorul ***** Vitalie, ***** Marcu, ***** Marcu, Danilov Claudia, Haganu Marc în mărime de 5 200 lunar şi în mărime totală de 48 927,28 lei şi a cheltuielilor suportate în mărime de 3000 lei.

La data de 19.05.2022 lichidatorul debitorului S.R.L. „*****p” - ***** a înaintat instanţei de insolvabilitate cerere de concretizare la demersul nr. 975 din 31.12.2014 prin care a solicitat instanţei de insolvabilitate emiterea unei încheieri privind încasarea în mod solidar de la conducătorul ***** Vitalie, ***** Marcu, Danilov Claudia, a remuneraţiei pentru perioada de îndeplinire a funcţiei de administrator al insolvabilităţii la S.R.L. „*****p”, în mărime de 44 328 lei cu titlu de remuneraţiei şi 5 000 lei cu titlu de cheltuieli.

Încasarea remuneraţiei şi a cheltuielilor suportate de către lichidator în cadrul procesului de faliment faţă de S.R.L. „*****p” de la conducătorul ***** Vitalie, ***** Marcu, Danilov Claudia în mărime de 5 200 lunar şi în mărime totală de 48 927,28 lei şi a cheltuielilor suportate în mărime de 3000 lei.

Argumentele lichidatorului prin prisma prevederilor legale

Potrivit prevederilor art. 90 lit. c), d), h), j) ale Codului de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată; cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă; cheltuielile de executare a actelor judiciare; cheltuielile de declarare a insolvabilităţii.

Potrivit prevederilor art, 52 alin. 1) al Legii insolvabilităţii, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ: a) cheltuielile procesului de judecată; b) remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, dacă au fost prevăzute.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. 5) lit. c) al Legii insolvabilităţii, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt: desemnarea administratorului provizoriu şi fixarea remuneraţiei lui, desemnarea administratorului insolvabilităţii sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura până la confirmarea ori, după caz, până la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum şi stabilirea atribuiţilor lui pentru această perioadă.

Potrivit prevederilor art 25 al. 5) lit i) şi al. 6) al Legea 149/2012, principalele atribuţii şi drepturi ale administratorului provizoriu în cadrul prezentei legi sânt

primirea remuneraţiei şi recuperarea cheltuielilor, confirmate de instanţa de insolvabilitate, suportate de administratorul provizoriu în activitatea sa.

Cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabileşte instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor de funcţie ale conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unităţile cu autonomie financiară.

Potrivit prevederilor art. 32 al, 1-2), 4) al Legea 149/2012, cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea şedinţelor şi comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacţie se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare.

În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar. Modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare şi a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabileşte instanţa de insolvabilitate într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.

Potrivit prevederilor art. 70 al. 1-4,12,13 al Legea 149/2012, pentru îndeplinirea funcţiilor administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. Remuneraţia administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. Cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real din

unităţile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului.

Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247.

Ţinând cont de faptul că art 25 al. 6 şi art.70 al. 3 al Legea 149/2012 face trimitere la „coeficientul minim/mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare”, menţionează că potrivit prevederilor Anexei nr. 4 la Hotărîrea Guvernului RM Cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară nr. 743 din 11.06.2002, coeficientul de multimplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al personalului încadrat în unităţi ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe Reţeaua tarifară unică de salarizare (RTUS), categorii de angajaţi: conducător de unitate, constituie de la 4,00 - la 8,00.

Totodată, ţinând cont de faptul că art. 25 al. 6 şi art.70 al 3 al Legea 149/2012 face trimitere la „cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real din unităţile cu autonomie financiară”, menţionează că potrivit prevederilor pct.1 al Hotărîrii Guvernului RM Cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real nr, 165 din 09.03.2010:

- începând cu 01.05.2012, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizaţii, instituţii cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate şi forma de organizare juridică, în continuare - unităţi) se stabileşte în mărime de 7,70 lei pe oră sau 1300 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Totodată, ţinând cont de faptul că art. 70 al. 13 al Legea 149/2012 face trimitere la membrii organelor de conducere ale debitorului „consemnate la art. 247”, menţionează că, potrivit prevederilor art. 247 al Legea 149/2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul

persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Concomitent, potrivit prevederilor pct. 54 ale Hotărîrii Curţii Constituţionale „Privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 70 alineatele (3) şi (13) din Legea insolvabilităţii nr.149 din 29.06,2012" nr. 16 din 09.06.2020 (în continuare HCC nr.16 din 09.06.2020), concluzionează că din categoria „membrilor organelor de conducere ale societăţii cu răspundere limitată" face parte persoana care a administrat şi a reprezentat debitorul (administratorul şi membrii organului executiv), fie desemnate în baza actului de constituire, fie angajate în baza contractului de muncă.

Potrivit prevederilor pct.10.4 al HCSJ nr. 2 din 24.03.2014, deşi art. 70 al. 13 din lege prevede, în cazul lipsei sau insuficienţei bunurilor, trecerea cheltuielilor pentru remunerarea administratorului doar pe seama organelor de conducere ale debitorului, acestea vor putea fi recuperate de la asociaţii sau acţionarii debitorului.

Concluzia rezultă din faptul că, potrivit art. 52 al. 1 şi 2 din lege, remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu şi administratorului insolvabilităţii/lichidatorului se atribuie la cheltuieli ale procesului de insolvabilitate şi alte obligaţii ale masei debitoare, reprezentând nişte creanţe care au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolvabilitate. Or, potrivit art.159 al. 4 din lege, în cazul în care, la distribuţia finală, se constată că bunurile care alcătuiesc masa debitoare nu sunt suficiente pentru plata creanţelor înregistrate în tabelul definitiv consolidat, instanţa de insolvabilitate va autoriza, în mărimea creanţelor neacoperite, executarea silită din bunurile membrilor organelor de conducere ale debitorului declarate culpabile de neîndepîinirea obligaţiilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 şi 248 şi, după caz, din patrimoniul asociaţilor cărora le-ar fi imputată apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, pronunţând o încheiere definitivă şi executorie.

Astfel, este indubitabil faptul că, în cazul în care debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar pe seama administratorului statutar şi fondator/asociat, cu respectarea prevederilor/condiţionărilor legale.

La caz, materialele cauzei confirmă că:

- Asociaţii debitorului S.R.L. „*****p” sunt ***** Vitalie, ***** Marcu, Danilov Claudia.

Susține recurentul că, potrivit pct. 56 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, Curtea observă că, ori de câte ori persoanele menţionate la articolele 32 al. 2 şi 70 al. 13 din Legea insolvabilităţii poartă răspundere deplină sau subsidiară în baza legii sau au comis fapte prin care au prejudiciat debitorul insolvabil, ele pot fi urmărite de către administratorul insolvabilităţii. Bunurile încasate sunt folosite pentru completarea masei debitoare a debitorului insolvabil şi în scopul satisfacerii creanţelor creditorilor, inclusiv pentru plata cheltuielilor de administrare.

Potrivit pct. 61 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, Curtea observă că scopul general al Legii insolvabilităţii constă în satisfacerea creanţelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea faţă de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului şi prin distribuirea produsului finit.

Potrivit pct. 63 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, Curtea observă că activitatea administratorului insolvabilităţii constituie o activitate care se remunerează în cuantumul stabilit de creditori (comitetul sau adunarea creditorilor), cuantum care nu poate fi mai mic decât cuantumul stabilit de lege (art.70 al. 3 din Lege). Onorariul fix al administratorului insolvabilităţii, dar şi cheltuielile suportate de acesta în procesul de activitate se plătesc din patrimoniul debitorului (art. 70 al. 4). În cazul în care activele debitorului insolvabil nu există sau sunt insuficiente pentru a plăti remuneraţia administratorului insolvabilităţii şi a-i restitui eventualele cheltuieli suportate de acesta, Legea prevede că aceste sume trebuie plătite de membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil. Astfel, legislatorul a urmărit şi scopul special al apărării dreptului de proprietate al administratorului, sumele de bani care formează onorariul acestuia constituind bunuri. Aceeaşi este concluzia în privinţă remunerării lichidatorului, în eventualitatea iniţierii procedurii falimentului.

Potrivit pct. 64 din HCC nr.16 din 09.06.2020, scopul special al Legii contribuie atât la realizarea scopului general al acesteia, cât şi la realizarea scopurilor constituţionale ale bunăstării economice şi protejării drepturilor şi libertăţilor altor persoane (art.54 al. 2 din Constituţie). Obligativitatea acoperirii remunerării administratorului provizoriu sau a lichidatorului şi a cheltuielilor efectuate de aceştia, pe parcursul procedurilor relevante, echivalează cu „ridicarea vălului corporativ”, i.e. cu o „ignorare a personalităţii juridice” a unei societăţi

pentru a se ajunge la persoanele din spatele structurii corporative. În general, obligarea membrilor organelor de conducere de a acoperi remunerarea administratorului provizoriu sau a lichidatorului şi cheltuielile efectuate previne utilizarea greşită a privilegiilor persoanei juridice, iar în unele cazuri frauda sau abuzul şi are loc pentru a proteja terţi cum sunt creditorii sau pentru a preveni frauda la lege (a se vedea, mutatis mutandis, Curtea internaţională de Justiţie, Barcelona Traction, Lightand Power Company Limited, hotărârea din 5 februarie 1970, Rapoartele ICJ 1970, pp. 39-40, §56).

Potrivit pct. 65 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, raportându-se la dispoziţiile art 54 al. 2 din Constituţie, Curtea consideră că dispoziţiile art.70 al. 3 şi 13 din Legea insolvabilităţii nr.149 din 29.06.2012 contribuie la bunăstarea economică şi la protejarea drepturilor şi libertăţilor altor persoane şi au o legătură raţională cu aceste scopuri legitime.

Cu toate acestea, potrivit pct. 72 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, Curtea notează că, din perspectiva art. 54 al. 2 din Constituţie, în această cauză există un conflict de principii. Unul dintre principii este dreptul de proprietate al membrilor organelor de conducere. Celelalte principii situate de cealaltă parte a conflictului sunt dreptul de proprietate al administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, care urmăreşte să-i fie plătit onorariul şi cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate, dreptul de proprietate al creditorilor şi interesul bunăstării economice a ţarii.

Potrivit pct. 78 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, Curtea consideră că principiul echilibrului corect impune ca standardul culpei membrilor organelor de conducere la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de art. 248 din Lege, standard aplicabil pentru realizarea scopului general al Legii, să fie aplicabil şi în cazul realizării scopului special al plăţii onorariului administratorului/lichidatorului.

Potrivit pct. 79 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, rezumând cele enunţate supra, Curtea conchide că textele „le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului” din art. 32 al. 2 şi „în obligaţia organelor de conducere ale debitorului” din art. 70 al. 13 ale Legii insolvabilităţii sunt constituţionale, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariţia stării de insolvabilitate.

În circumstanţele invocate se demonstrează în continuare culpa membrului organului de conducere al debitorului insolvabil la apariţia stării de insolvabilitate,

inclusiv prin prisma prevederilor art.248 al Legea nr. 149/2012.

Indică recurentul că, atât răspunderea subsidiară, cât şi încasarea onorariului din contul persoanelor prevăzute la art. 247 şi 248 ale Legea nr. 149/2012, reprezintă răspunderea patrimonială a acestora în legătură cu care fapt, Curtea Constituţională a R.M. prin Hotărârea nr. 16 din 09.06.2020 a condiţionat recuperarea onorariului administratorului autorizat cu demonstrarea culpei persoanelor vizate, iar culpa se află în legătură directă cu făptuitorul şi acţiunile acestuia ce sunt reglementate de normele referitoare la răspunderea subsidiară. În aceste circumstanţe, doar în urma emiterii HCC nr. 16 din 09.06.2020, au fost nevoiţi tangenţial să abordeze subiectul răspunderii subsidiare.

Ţinând cont de faptul că, prezenta cerere este una separată de cea privind atragerea la răspunderea subsidiară, argumentează recurentul culpa conducătorului debitorului insolvabil materializată prin:

- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14 al Legii insolvabilităţii nr.149 din 29.06.2012.

Prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

Potrivit prevederilor art 27 al. 3-4 al Legea nr, 149/2012, debitorul are obligaţia de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informaţiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea şi la patrimoniul său, precum şi documentele activităţii economice şi documentele de evidenţa contabilă care vor fi reţinute de administratorul provizoriu spre documentare. În cazul în care informaţiile şi documentele prevăzute la alin. (3) nu sânt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceştia vor fi traşi la răspundere patrimonială subsidiară şi/sau penală, sau contravenţională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităţilor, informaţiile şi/sau documentele, cheltuielile urmând a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

Potrivit pct. 79 din HCC nr. 16 din 09.06.2020, rezumând cele enunţate supra, Curtea conchide că textele „le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului” din art. 32 al. 2 şi „în obligaţia organelor de conducere ale debitorului” din art. 70 al. 13 ale Legii insolvabilităţii sunt constituţionale, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariţia stării de insolvabilitate.

În continuare indică că atât răspunderea subsidiară, cât şi încasarea onorariului din contul persoanelor prevăzute la art. 247 şi 248 ale Legea nr. 149/2012, reprezintă răspunderea patrimonială a acestora în legătură cu care fapt, Curtea Constituţională a R.M. prin Hotărârea nr. 16 din 09.06.2020 a condiţionat recuperarea onorariului administratorului autorizat cu demonstrarea culpei persoanelor vizate, iar culpa se află în legătură directă cu făptuitorul şi acţiunile acestuia ce sunt reglementate de normele referitoare la răspunderea subsidiară. În aceste circumstanţe, doar în urma emiterii HCC nr. 16 din 09.06.2020, au fost nevoiţi tangenţial să abordeze subiectul răspunderii subsidiare.

Ţinând cont de faptul că, prezenta cerere este una separată de cea privind atragerea la răspunderea subsidiară, argumentează culpa conducătorului debitorului insolvabil materializată prin:

- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14 al Legii insolvabilităţii nr.149 din 29.06.2012.

Prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire şi a ştampilei se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

Potrivit prevederilor art 27 al. 3-4 al Legea nr, 149/2012, debitorul are obligaţia de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informaţiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea şi la patrimoniul său, precum şi documentele activităţii economice şi documentele de evidenţa contabilă care vor fi reţinute de administratorul provizoriu spre documentare. în cazul în care informaţiile şi documentele

prevăzute la alin, (3) nu sânt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceştia vor fi traşi la răspundere patrimonială subsidiară şi/sau penală, sau contravenţională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităţilor, informaţiile şi/sau documentele, cheltuielile urmând a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

Materialele cauzei demonstrează că orice notificare/adresare a administratorului autorizat către debitorul insolvabil şi către conducătorul acestuia, cu solicitarea documentelor stipulate în art 27 al. 3, s-a soldat cu eşec.

În ceea ce ţine de corespondenţă, inclusiv solicitarea prezentării documentelor prevăzute de art. 27 al. 3 al Legea nr. 149/2012, aceasta a fost expediată la adresa juridică a debitorului, care coincide cu domiciliul fondatorului/administratorului statutar. Cu atât mai mult, notificările nu au fost recepţionate.

Potrivit prevederilor art 13 al. 1 lit. a) al Legii contabilităţii nr.H3-XVl din 27.04.2007, în entitatea cu răspundere limitată răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine conducerii (organului executiv).

Astfel, în contextul prevederii art. 27 al. 4) al Legea nr. 149/2012, însăşi faptul netransmiterii de către membrul organului de conducere al debitorului, a documentelor solicitate de către administratorul provizoriu, creează o prezumţie relativă a neţinerii contabilităţii în conformitate cu legea şi a legăturii de cauzalitate dintre această faptă şi incapacitatea de plată a debitorului.

Eschivarea de la prezentarea către administratorul autorizat a documentelor solicitate, îl face să concluzioneze că la întreprindere lipseşte controlul intern adecvat, menirea căruia este de a asigura respectarea strictă a cerinţelor politicii conducerii în coraport cu legea, integritatea activelor, prevenirea şi descoperirea cauzelor de fraudă şi eroare, exactitatea şi plenitudinea înregistrărilor contabile, achitarea în termen a tuturor datoriilor şi restanţelor faţă de instituţile de stat, agenţi economici şi alţi creditori, ultimele fiind demonstrate prin materialele cauzei.

În circumstanţele enunţate supra, prin neprezentarea către administratorul autorizat a documentelor solicitate de către acesta, prin încălcările constatate de către SFS, prin restanţele admise faţa de Bugetul Public Naţional, este evident că administratorul statutar/fondatorii „*****p” S.R.L. nu au respectat obligaţiile ce le revin în conformitate cu Legea insolvabilităţii, Legea contabilităţii, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât şi ale creditorilor.

Cele enunţate supra dau temei de a concluziona că acţiunile/inacţiunile membrului organului de conducere al „*****p” S.R.L. se încadrează în prevederile art. 248 al. 1 lit. e) ale Legii insolvabilităţii - ţinerea unei contabilităţi contrare legii şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

Prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art 14, se înţelege nedepunerea cererii introductive în situaţia în care există temeiul general sau special de intentare a unui proces de insolvabilitate.

Potrivit prevederilor art. 10 al. 2-3 din Legea nr. 149/2012, temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului; temeiul special de intentarea a unui proces de insolvabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. în acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Potrivit prevederilor art. 14 al.l, 2 lit a), 3-4 al Legea nr. 149/2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10.

Prevederile legale citate indică la obligaţia debitorului de a depune cerere introductivă în termen de 30 de zile de la apariţia indicilor de insolvabilitate. Respectiv, urmează a fi stabilită cu certitudine data survenirii temeiului general sau special de intentare a procesului de insolvabilitate şi data la care debitorul era obligat a înainta cererea introductivă.

La caz, elocvente sunt cererile de validare a creanţelor din care rezultă data apariţiei incapacităţii de plată a debitorului.

Indică că, S.R.L. „Cimişlia Gaz” a înaintat cererea de admitere a creanţelor, solicitând validarea creanţelor în sumă totală de 948 668,22 lei, astfel, indică că prima dificultate financiară a debitorului a început încă în anul 2008 reieşind din încheierile şi hotărârile instanţelor de judecată.

Lipsa documentelor contabile nu dă posibilitatea de a elucida desfăşurarea activităţii economice-financiare a debitorului, însă este cert faptul că, cel târziu, încă începând cu 2008 debitorul nu a avut rezervă financiară întru acoperirea creanţelor creditorului. Astfel, în contextul celor invocate supra, concluzionează că, în conformitate cu prevederile art. 10 al. 2 şi art 14 al. 3 al Legea nr. 149/2012, termenul de 30 de zile urmează a fi calculat, începând cu 2009, dată la care au expirat 30 zile în cadrul cărora amenda putea fi achitată.

Prin urmare, este evident că membrul organului de conducere al S.R.L. „*****p" (fondatorii/administratorul statutar) era obliga să înainteze cererea introductivă nu mai târziu de 2008).

Calcularea majorărilor de întârziere de către creditori, demonstrează că situaţia de incapacitate de plată a durat pe parcursul 5 ani. Or, cadrul legal prevede expres termenul de 30 de zile pentru înaintarea cererii introductive în instanţa de insolvabilitate.

Astfel, pe lângă datoria de bază pe care o avea debitorul faţă de creditori, acesta a generat datorii, acumulând, inclusiv, majorări de întârziere faţă de bugetul de stat, fapt ce suplimentar demonstrează o gestionare defectuoasă a afacerii, cauzând prejudiciu creditorilor.

Ţinând cont de faptul că, incapacitatea debitorului „*****p” S.R.L. s-a început încă la 2008, iar cererea introductivă a fost înaintată de creditor la 23.06.2010, concluzionează că, membrul organului de conducere, neglijând obligaţiile impuse de legiuitor pentru un conducător, a continuat prejudicierea atât a debitorului, cât şi a creditorilor.

Astfel, la data depunerii de către creditorul S.R.L. „Cimişlia-Gaz” a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul „*****p” S.R.L., aceasta se caracteriza ca o entitate nelichidă, în incapacitate de plată (insolvabilitate absolută), având un risc financiar foarte ridicat şi care era în imposibilitate pe viitor să achite plăţile curente, nemaivorbind de stingerea obligaţiunilor faţă de creditori.

Aceste acţiuni ale conducerii „*****p” S.R.L. nu pot fi calificate în alt mod decât ca gestionare intenţionat incompetentă a afacerilor, care a prejudiciat în mod considerabil atât întreprinderea, cât şi interesele creditorilor societăţii şi împreună cu altele a dus la insolvabilitatea absolută a debitorului.

În contextul celor invocate, concluzionează că, datorită încălcării de către conducătorul debitorului a obligaţiilor care îi reveneau de a monitoriza starea economico-financiară a unităţii şi de a întreprinde măsuri în vederea activităţii eficiente, s-a ajuns la situaţia de insolvabilitate a debitorului, situaţie când masa debitoare este insuficientă pentru a acoperi creanţele creditorilor. Or, după cum a relatat, încă din 2008 au început dificultăţile financiare ale debitorului.

Culpa persoanelor ce au condus debitorul la insolvabilitate se constată reieşind din elementele obligatorii ale răspunderii materiale: fapta ilicită, prejudiciul şi urmările prejudiciabile.

Astfel, fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii.

La caz, raportat la fapta ilicită sub forma acţiunii şi inacţiunii în actualul proces de insolvabilitate, prin prisma legii determină:

- Ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

- Netransmiterea în termenul legal administratorului provizoriu/lichidatorului debitorului a documentelor ce vizează activitatea economică şi contabilă a debitorului;

- Nedepunerea de către conducătorul debitorului insolvabil, în termenele şi condiţiile stabilite de iege, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate.

Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Raportat la insolvabilitatea „*****p” S.R.L., prejudiciul constă pentru creditori, în insolvabilitatea debitorului, caracterizată prin lipsa sumelor disponibile pentru plata obligaţiilor lichide şi exigibile către aceştia. La caz, creanţele creditorilor faţă de patrimoniul debitorului constituie suma de 969 030,07 lei.

Urmările prejudiciabile constau în încălcarea dreptului de proprietate a creditorului asupra mijloacelor financiare.

Toate faptele ilicite săvârşite de membrii organelor de conducere ale debitorului şi/sau de orice altă persoană prin intermediul cărora aceştia i-au cauzat insolvabilitatea, indiferent dacă acestea reprezintă o cauză directă a prejudiciului sau doar o condiţie prilej pentru săvârşirea faptei ilicite, sunt susceptibile pentru a conduce la antrenarea răspunderii patrimoniale faţă de aceste persoane.

Ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, neînaintarea cererii introductive nu a făcut decât să crească datoriile, agravând situaţia şi drept consecinţă inevitabilă, determinând creditorul la înaintarea cererii introductive întru apărarea creanţelor sale.

La caz, consideră demonstrată legătura de cauzalitate între acţiunile/inacţiunile membrului organului de conducere a debitorului şi starea de insolvabilitate în care a ajuns acesta. Or, sunt îndeplinite condiţiile tragerii la răspundere nu numai atunci când săvârşirea faptei a constituit o condiţie determinantă a incapacităţii de plată a debitorului, dar şi atunci când fapta ilicită a

constituit numai o condiţie favorizantă.

Organul de conducere al debitorului insolvabil a fost obligat, în baza prevederilor art. 10 şi art. 14 al Legii insolvabilităţii să înainteze cerere introductivă începând cu anul 2008.

Astfel, în contextul prevederilor art 14 alin. 4 al Legii insolvabilităţii, dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţă creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Astfel, consideră evidentă culpa administratorului statutar/fondatorii debitorului „*****p" S.R.L. - ***** Vitalie, ***** Marcu, Danilov Claudia şi încadrarea acţiunilor/inacţiunilor acestuia în prevederile art 248 al. (1) lit. f) şi h) al Legii insolvabilităţii: - dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care ÎI duce în mod vădit la incapacitate de plată; - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.4.

La caz, persoana vizată nu a adus careva argumente plauzibile în vederea apărării sale în privinţa celor invocate.

Calculul remuneraţiei pentru perioada procedurii de insolvabilitate 14.03.2013-18.12.2013 și a cheltuielilor suportate din cont propriu a fost stabilit prin încheierea din 18.12.2013 și anume remuneraţia fixă pentru administratorul procesului de insolvabilitate pentru toată perioada de administrare începând cu 14.03.2013 şi până la intrarea în faliment în mărime de 5 200 lunar, iar în total suma de 44 328 lei şi 5 000 lei ca cheltuieli suportate.

La data de 29.11.2013 de către administratorul insolvabilităţii a fost convocată adunarea de raportare şi a fost prezentat raportul. Adunarea pe întrebarea a patra din ordinea de zi a decis unanim: stabilirea remuneraţiei în mărime de 5 200 lei lunar şi a onorariului de succes în mărime de 5 %.

La adunarea creditorilor din 29.11.2013 a fost notificat şi reprezentatul debitorului, dar cu regret nu s-a prezentat la adunarea creditorilor dând dovadă de iresponsabilitate şi lipsă de respect faţă de lichidator şi creditori însă reprezentatul fondatorului a fost prezent la adunare mai mult ca atât a şi votat pentru stabilirea remuneratei în mărime de 5 200 lei.

Menţionează că de către reprezentatul fondatorului nu a fost contestată decizia menţionată.

Calculul remuneraţiei pentru perioada de lichidare 18.12.2013-22.03.2017 prin prisma art. 70 al. (3) al Legea nr. 149/2012 -51 927,28 lei. Remuneraţia lunară constituie 5 200 lei.

Luna Decembrie 2013-22 zile lucrătoare dintre care a activat numai 9 zile.

5 200 lei / 22 zile lucrătoare = 236,36 lei/zi

9 zile x 236,36 lei = 2 127,28 lei, pentru luna decembrie 2013 salariu constituie

2127,28 lei.

Pentru luna Ianuarie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Februarie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Martie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Aprilie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Mai 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Iunie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna iulie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna August 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

Pentru luna Septembrie 2014 salariul constituie – 5 200 lei.

În total pentru toată durata de activitate ca lichidator al „*****p” S.R.L. remuneraţia constituie 48 927,28 lei.

Cheltuielilor suportate de către lichidator din contul propriu pentru îndeplinirea funcţiilor sale în mărime de - 3 000 lei.

Menţionează că la cererea privind încasarea remuneraţiei şi a cheltuielilor din cont propriu pe perioada de activitate ca administrator/lichidator al debitorul „*****p” S.R.L. cu încasarea în mod solidar de la conducătorul ***** Vitalie, ***** Marcu, Danilov Claudia.

La data de 20.09.2023, avocatul Capmoale Angela, în interesele lui *****, a înaintat referință la recursul declarat, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de fond din următoarele considerente.

Prin sesizarea nr. 185g/2019, expediată Curţii Constituţionale de către Judecătoria Chişinău, autorul a solicitat controlul constituţionalităţii prevederilor articolului 70 alineatele (3) şi (13) din Legea insolvabilităţii, considerându-le contrare articolelor 4 alin. (1), 16, 20 şi 46 din Constituţie.

Prin Hotărârea nr. 16 din 09.06.2020 Curtea Constituţională:

(1) a admis parţial excepţia de neconstituţionalitate invocată în sesizarea nr.185g/20l9;

(2) a declarat inadmisibilă excepţia de neconstituţionalitate în partea ce ţine de articolul 70 alin. (3) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012;

(3) a declarat constituţionale textele „le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului" din articolul 32 alin. (2) şi „în obligaţia organelor de conducere ale debitorului " din articolul 70 alin. (13) ale Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariţia stării de insolvabilitate.

În motivarea punctului 3 din dispozitivul Hotărârii menţionate supra, Curtea a statuat că, în cazul în care debitorul insolvabil nu dispune de bunuri sau valoarea acestora este insuficientă pentru a acoperi cheltuielile judiciare ale cauzei de insolvabilitate, onorariul fix al administratorului/ lichidatorului, precum şi cheltuielile aferente suportate de acesta, urmează a fi încasate de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil care au deţinut o astfel de funcţie în ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, sau, după caz, de la asociaţii, acţionarii sau membrii persoanei juridice insolvabile, cu condiţia că acestora le este demonstrată culpa în apariţia stării de insolvabilitate a debitorului.

Pentru a asigura protecţia dreptului de proprietate afectat, Curtea a statuat, la § 78 din Hotărâre, că „standardul culpei membrilor organelor de conducere la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de articolul 248 din Lege" să fie aplicabil şi persoanelor chemate să plătească onorariul fix şi cheltuielile aferente ale administratorului/lichidatorului în cazul în care debitorul insolvabil nu are suficiente active pentru acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate.

Altfel spus, în cazul în care debitorul insolvabil nu are bunuri sau valoarea acestora este insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor procesului de insolvabilitate, onorariul fix şi cheltuielile aferente ale administratorului sau lichidatorului vor fi plătite de către persoanele menţionate în normele contestate doar dacă se demonstrează că aceştia au prejudiciat debitorul și le este imputabilă starea de insolvabilitate.

Administratorul insolvabilităţii *****, care a îndeplinit funcţia de administrator provizoriu/lichidator al debitorului S.R.L. „*****" în procesul de insolvabilitate a acestuia, nu a probat culpa nicia unei persoane în general căreia i-ar fi imputabilă starea de insolvabilitate a debitorului şi culpa asociatului debitorului ***** în special.

Totodată, conform art. 70 din Legea insolvabilităţii, (13) în cazul în care se

constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului sau lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Conform art. 247 din Legea insolvabilităţii, (1) în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

*****, în calitatea sa de asociat al S.R.L. „*****” cu cota parte în capitalul social în mărime de 24.5%, nu se încadrează în categoria organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247 din Legea insolvabilităţii.

Drept urmare, nu sunt temeiuri legale pentru încasarea remuneraţiei administratorului şi lichidatorului debitorului din contul asociatului debitorului *****.

Totodată, instanţa de fond care a respins pretenţiile recurentului în această parte, a concluzionat că administratorul insolvabilităţii nu a putut proba care a fost aportul lui ***** la gestionarea întreprinderii, a emis o soluţie legală şi întemeiată.

Din aceste considerente, solicită respingerea recursului înaintat de lichidatorul S.R.L. „*****”, ***** ca vădit neîntemeiat.

Termenul declarării recursului

Potrivit art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din aceeaşi lege, încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile din data comunicării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunţată la data de 01.11.2023, iar cererea de recurs a fost depusă de administratorul autorizat ***** la data de 10.11.2023, prin urmare, Colegiul civil constată că, recursul a fost depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvabilităţii.

Aprecierea instanţei de recurs

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conform art. 70 al Legii insolvabilității pentru îndeplinirea funcţiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remuneraţie şi la compensarea cheltuielilor aferente. (2) Remuneraţia administratorului sau lichidatorului se constituie din onorarii fixe şi onorarii de succes sub formă procentuală şi se achită în monedă naţională, inclusiv în cazul în care remuneraţia se determină în funcţie de creanţe/sume în valută străină. (3) Cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabileşte de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unităţile cu autonomie financiară. (4) Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plăteşte lunar din patrimoniul debitorului. (5) Comitetul creditorilor sau, după caz, adunarea creditorilor, după primul an de la emiterea hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, poate decide reducerea

cuantumului onorariului fix al administratorului/lichidatorului, dar nu mai jos decât coeficientul minim de multiplicare, recomandat pentru stabilirea salariului de funcţie al conducătorilor încadraţi în unităţi care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit cu cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unităţile cu autonomie financiară. (6) Independent de valoarea onorariului fix sau a onorariului de succes, comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, adunarea creditorilor poate decide asupra acordării unei plăţi unice în favoarea administratorului/lichidatorului în cazul în care propune un plan de restructurare acceptat şi confirmat. (7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plăteşte din contul creditorilor, în funcţie de volumul şi de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabileşte în baza unei grile aprobate prin hotărîre de Guvern. (8) Onorariul de succes se reţine de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanţelor validate, iar în cazul stingerii creanţelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare. (9) Cuantumul onorariului de succes şi al compensaţiei cheltuielilor ce urmează a fi plătite administratorului/lichidatorului se stabileşte prin negocieri de către comitetul creditorilor sau, după caz, de către adunarea creditorilor. (10) În cazul în care procedura încetează în legătură cu încheierea unei tranzacţii, onorariul de succes al administratorului/lichidatorului se va plăti în termenele şi în mărimea prevăzută de tranzacţie. (11) În cazul demisiei sau al destituirii administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, nu se achită onorariu fix din data demisiei sau a destituirii. (12) Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare şi comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. (13) În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui obligaţie se cere trecerea acoperirii

cheltuielilor masei debitoare, a preşedintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părţilor citate legal nu împiedică examinarea cauzei. (14) În cazul în care masa debitoare nu se vinde ori nu se valorifică şi nu există mijloace băneşti la conturile de acumulare, sumele ajunse la scadenţă, constituite din onorariu fix şi/sau cel de succes, precum şi cheltuielile aferente pot fi stinse faţă de administrator/lichidator în baza unei hotărîri a comitetului creditorilor, confirmată de instanţa de insolvabilitate, cu transmiterea în natură a bunurilor din masa debitoare evaluate la suma datoriei. (15) Remunerarea şi cheltuielile specialiştilor şi ale experţilor neprevăzuţi în lista statelor de personal ale debitorului, angajaţi de administrator fără acordul comitetului creditorilor, se plătesc din contul remuneraţiei administratorului.

Conform art. 247 al Legii insolvabilității în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. (2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Materialele cauzei atestă faptul că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr.2c-252/2012 din 14.03.2013 a fost intentat procesul de insolvabilitate față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****, fiind desemnat, în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate Î.I. „*****”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.12.2013 a fost inițiată procedura de faliment față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****.

La data de 22.01.2015 lichidatorul ***** a înaintat un demers privind încasarea remuneraţiei de la *****, *****, *****, ***** pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei; cît şi pe perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 a fost admisă cererea lcihidatorului S.R.L. *****” ***** privind încasarea remuneraţiei și s-a încasat în mod solidar de la *****, *****, *****, ***** în beneficiul lui ***** remuneraţia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în

mărime de 5000 lei, cît şi pe perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr.2c-252/2012 din 14.03.2013 a fost intentat procesul de insolvabilitate față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****, fiind desemnat, în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate Î.I. „*****”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.12.2013 a fost inițiată procedura de faliment față S.R.L „*****”, cu sediul în or.***** IDNO *****.

La data de 22.01.2015 lichidatorul ***** a înaintat un demers privind încasarea remuneraţiei de la *****, *****, *****, ***** pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pe perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 a fost admisă cererea lcihidatorului SRL *****” ***** privind încasarea remuneraţiei, s-a încasat în mod solidar de la *****, *****, *****, ***** în beneficiul lui ***** remuneraţia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pe perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Totodată prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 22.03.2017 a fost aprobat raportul final a lichidatorului S.R.L. „*****p”, cu dispunerea încetării procesului de insolvabilitate față de debitorul „*****p” SRL, IDNO *****, cu sediul în or. Hîncești, str. 31 august 1989, nr. 103, cu dispunerea radierii din Registrul de Stat al Persoanelor Juridice a debitorului „*****” S.R.L. Totodată s-a considerat stinse creanțele neexecutate ale debitorului S.R.L. „*****p” față de creditorii săi.

Prin decizia Curţii Supreme de Justiţie din 29.11.2017 a fost admis recursul declarat *****, casată încheierea Curţii de Apel Chişinău din 22.03.2017 prin care a fost admisă cererea lichidatorului debitorului insolvabil ***** privind încasarea solidară a remuneraţiei de la membrilor organelor de conducere a S.R.L. „*****p”, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanţa de insolvabilitate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15.01.2018 cauza de insolvabilitate a S.R.L. „*****p” a fost transmisă pentru examinare după competență la Judecătoria Hîncești, sediul Central.

La data de 19.05.2022 lichidatorul ***** a depus o cerere de concretizare a cererii de încasare a remuneraţiei, solicitînd emiterea unei încheieri privind

încasarea remuneraţiei în mod solidar din contul *****, ***** şi Danilov Claudia pentru perioada de insolvabilitate în mărime de 44 328 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 5000 lei, cît şi pe perioada de faliment în mărime de 48 927,28 lei şi cheltuielile aferente în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea din 18.12.2013 de către instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău a fost stabilită remunerația fixă pentru administratorul procesului de insolvabilitate pentru toată perioada de administrare începând cu 14.03.2013 și până la intrarea în faliment mărime de 5200 lei lunar iar în total suma de 44328 lei și 5000 ca cheltuieli suportate. Încheierea din 18.12.2013 a Curții de Apel Chișinău nu a fost contestată.

La 18.12.2013, în baza raportului administratorului și a procesului- verbal al adunării creditorilor din 29.11.2013, instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău prin încheierea din 18.12.2013 a dispus intentarea procesului de faliment față de „*****” S.R.L. și numirea în calitate de lichidator al procesului de faliment pe d1 ***** numirea în cauză a fost susținută de creditori, fapt menționat în procesul - verbal din 29.11.2013.

La data de 22.01.2015 a fost depusă cererea privind încasarea remunerație și a cheltuielilor din cont propriu pe perioada de activitate ca administrator al insolvabilității și lichidator al debitorul „Alcos- Grup” S.R.L. cu încasarea în mod solidar de la conducătorul fondator *****, ***** Marcu, Danilov Claudia, conform calculul prezentat și anexele privind confirmarea cheltuielilor suportate de către lichidator.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 01.11.2022 a fost admisă parţial cererea lichidatorului ***** faţă de S.R.L. „*****p” în proces de faliment, privind încasarea remunerației din contul membrilor organelor de conducere suportate în perioada de activitate în calitate de administrator şi lichidator.

S-a stabilit remunerația administratorului debitorului S.R.L. „*****p” în proces de faliment - ***** pentru perioada procesului de insolvabilitate pentru perioada cuprinsă între 14.03.2013-18.12.2013, în mărime de 44 328 lei şi a cheltuielilor aferente procedurii în mărime de 5 000 lei.

S-a încasat în mod solidar din contul administratorului *****, cu domiciliu în mun. Chişinău, bd. *****, INDP *****şi Danilov Claudia cu domiciliu în mun. Chişinău, str. ***** INDP ***** remunerația în beneficiul administratorului debitorului SRL „*****p” – *****, cu sediul în mun. Chişinău, str. *****pentru

perioada de insolvabilitate (14.03.2013-18.12.2013) în mărime de 44 328 lei şi a cheltuielilor aferente procedurii în mărime de 5 000 lei.

În rest, pretenţiile înaintate de lichidatorul ***** pentru perioada de lichidare şi în privinţa lui *****, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În argumentarea soluției date instanța de insolvabilitate a reținut drept întemeiate și a admis pretențiile reclamantului privind cuantumul solicitat a fi încasat cu titlu de remunerație pentru perioada de activitate în calitate de administrator al insolvabilității S.R.L. „*****” a lui *****, menționând totodată că solicitarea privind încasarea remunerației pentru activitatea desfășurată în calitate de lichidator este neîntemeiată și urmează a fi respinsă deoarece, hotărârea adunării creditorilor din 29.11.2013 prin care s-a stabilit remunerația acestuia pentru anul 2013, s-a referit la perioada de insolvabilitate și nu la cea de lichidare, fiind emisă anterior intentării procedurii de faliment.

Colegiul civil consideră că, concluzia instanței de insolvabilitate este neîntemeiată, emisă fără a se ține cont de circumstanțele cauzei, dar și de prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Astfel, din materialele cauzei, Colegiul civil reține că, calculul remunerației pentru perioada procedurii de insolvabilitate cuprinsă între 14.03.2013 și pînă la 18.12.2013 și a cheltuielilor suportate din cont propriu a fost stabilit prin încheierea nr. 2c-252/2012 din 18.12.2013 și anume, remunerația fixă pentru administratorul procesului de insolvabilitate pentru toată perioada de administrare, începînd cu 14.03.2013 și pînă la intrarea întreprinderii debitoare în procedura falimentului, în mărime de 5 200 lei lunar, iar în total suma de 44 328 lei și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli aferente procedurii.

Colegiul civil adnotează că, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 nr. 16 din 09.06.2020, la care face trimitere instanța de insolvabilitate, au fost declarate constituționale textele „le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului” din art. 32 alin. (2) și „în obligația organelor de conducere a debitorului” din art. 70 alin. (13) ale Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, în măsura în care le este demonstrată culpa la apariția stării de insolvabilitate”.

Reieșind din prevederile acestei hotărâri, administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității/lichidatorul ar putea pretinde la încasarea

remunerației pentru munca depusă, în dependență de existența culpei persoanelor prevăzute expres în art. art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Astfel, în cazuri analogice administratorii autorizați, vor primi remunerația pentru munca depusă în cadrul proceselor de insolvabilitate, iar în altele nu, din motive care nu depind de el.

Conform art. 3 din Legea nr. 161 din 18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați, administratorii autorizați desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public. Aceștia nu acționează în interes personal, ci în interesul bunei desfășurări a procesului de insolvabilitate, or Legea insolvabilității, prevede în mod obligatoriu participarea administratorilor autorizați în procesele de insolvabilitate, fiind imposibilă derularea unui proces de insolvabilitate în lipsa acestora.

Colegiul civil remarcă faptul că, nici Legea cu privire la administratorii autorizați și nici alte legi, nu prevăd că activitatea administratorului autorizat este gratuită.

Mai mult, art. 66 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității prevede expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege, iar art. 32 și art. 70 din Legea insolvabilității prevăd modalitatea, dar și cercul de persoane de la care această remunerație poate fi încasată în cazul lipsei masei debitoare.

De fapt, remunerația pentru executarea funcției de administrator sau lichidator în cadrul cauzelor de insolvabilitate este unica sursă de existență a unui administrator autorizat, or această specialitate este concepută anume pentru activitatea în cadrul proceselor de insolvabilitate.

Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 aliniatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 nr. 16 din 09.06.2020 trezește incertitudinea administratorilor autorizați dacă vor fi sau nu remunerați pentru munca efectiv depusă, or acest lucru va depinde de circumstanțe ce nu le pot fi imputabile, adică de existența ori inexistența culpei persoanelor din contul cărora ar trebui să fie încasată remunerația pentru munca efectuată, în cazul survenirii stării de insolvabilitate.

Potrivit articolului 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Legiuitorul național a reglementat la art. 66 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității expres dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației în modul stabilit de lege.

Astfel, dreptul de a fi remunerat pentru activitatea realizată în cadrul procesului de insolvabilitate fiind conferit de legiuitor, s-a creat o „așteptare legitimă” a administratorului sau lichidatorului de fi răsplătit pentru munca efectiv realizată în cadrul procesului de insolvabilitate, constituind un drept patrimonial al ultimului.

Prin urmare, așteptarea legitimă de a obține o remunerație pentru munca sa beneficiază de protecția oferită de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO.

Subsecvent, Colegiul civil consideră că remunerația administratorului autorizat reprezintă un „bun”, iar interesul administratorului autorizat, care participă în cadrul unui proces de insolvabilitate, este obținerea în proprietatea sa a acestui bun.

La caz, exercitând atribuțiile de lichidator, administratorul autorizat, în temeiul dreptului reglementat expres de legiuitor este interesat și este justificat să-și revendice acest drept în cadrul procesului de insolvabilitate.

La soluționarea chestiunii de încasare a remunerației administratorului autorizat pentru munca depusă în cadrul procesului de insolvabilitate, din perspectiva art. 54 din Constituția Republicii Moldova apare un conflict de drepturi. Unul este dreptul de proprietate al persoanelor fizice indicate la art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității.

Alt drept, situat de cealaltă parte a conflictului, este dreptul de proprietate al administratorului autorizat, care participă în cadrul procesului de insolvabilitate.

Astfel, în cazul admiterii cererii de încasare a remunerației va exista problema unei ingerințe în dreptul de proprietate al persoanelor fizice, indicate în art. 32 alin. (2) și 70 alin. (13) din Legea insolvabilității, iar în cazul respingerii cererii de încasare a remunerației va apărea problema lezării dreptului de proprietate al administratorului autorizat.

Analizând echilibru dintre aceste două drepturi concurente, Colegiul civil consideră că în speța dedusă judecății prevalează dreptul de proprietate al administratorului autorizat.

În argumentarea acestei poziții Colegiul civil menționează că, conform art. 1 alin. (1) din Legea cu privirea la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

Deci, persoana care a hotărât să practice antreprenorialul este conștientă că poate surveni și starea de insolvabilitate din diferite motive obiective, care nu depind de el personal, dar totuși își asumă acest risc.

În viziunea Colegiului civil termenul „pe riscul propriu" include și riscul de a suporta cheltuielile legate de procesul de insolvabilitate, în cazul survenirii acestuia, după cum o face în situația când societatea se lichidează conform normelor prevăzute de Codul civil, dar nu potrivit Legii insolvabilității.

Alta este situația cu încasarea remunerației administratorului autorizat, pentru munca efectuată în cadrul cauzei de insolvabilitate.

În primul rând obligativitatea participării administratorului statutar în cadrul unui proces de insolvabilitate este prevăzută de Legea insolvabilității.

Conform prevederilor legislației în vigoare, candidatura administratorului provizoriu, la etapa provizorie, este propusă de creditorul care depune cererea introductivă. Creditorul sau debitorul, care a depus cererea introductivă propune candidatura administratorului insolvabilității sau a lichidatorului. În cazul când astfel de propuneri din partea persoanelor care au depus cereri introductive nu survin, instanța desemnează din oficiu candidatura unui administrator al insolvabilității/lichidator.

Însă nici într-o situație din cele relevate supra, nu se solicită consimțământul administratorului autorizat, acesta fiind obligat de a executa diferite funcții în cadrul unui proces de insolvabilitate, în baza actelor de dispoziție (încheierii de admitere spre examinare a cererii introductive sau a hotărârii de admitere cererii introductive).

Astfel, în cazul când nu vor fi identificate persoane culpabile în survenirea insolvabilității, remunerația administratorului autorizat nu va fi achitată, la fel ca și cheltuielile suportate pe parcursul desfășurării procesului de insolvabilitate.

Din considerente expuse supra, Colegiul civil consideră că, încasarea remunerației administratorului autorizat doar în cazul stabilirii culpei persoanei în apariția stării de insolvabilitate de la care această remunerație urmează a fi încasată, încalcă dreptul de proprietate al administratorilor autorizați.

Potrivit art. 4 al Constituției Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile şi libertățile omului se interpretează şi se aplică în concordanță cu pactele şi celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14.10.1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4

din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că: „...această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept ... sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

Conform Hotărârii nr. 10 din 16.04.2010 pentru revizuirea hotărârii nr. 16 din 28.05.1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova în redacția hotărârii nr. 39 din 09.07.2001, Curtea Constituțională a statuat că practica jurisdicțională internațională ... este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi libertăţilor fundamentale.

Prin ratificarea Convenției europene pentru apărarea dreptului omului şi libertăţilor fundamentale, inclusiv prin prisma art. 46 par. 1 din Convenție, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a se conforma hotărârilor definitive ale Curţii în litigiile la care sunt părţi şi care le invocă, inclusiv în cazuri similare în vederea evitării unor altor încălcări de acelaşi gen.

În temeiul prevederilor enunţate, precum și reieșind din art. 4 al Constituției RM, art. art. 2 alin. (3) și 12, alin. (1) CPC al RM, instanțele judecătorești naționale au obligația să aplice în mod direct, atât prevederile Convenției Europene în tot spectrul acesteia, cât și concluziile instanței europene în orice caz concret ce este supus aprecierii lor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul civil la examinarea cererii de încasare a remunerației administratorului autorizat, pentru executarea funcției de administrator provizoriu, administrator al insolvabilității, lichidator va aplica direct prevederile Convenției Europene.

La caz, lichidatorul S.R.L.„*****”, ***** solicită încasarea remunerației (onorariului fix) pentru executarea funcției de administrator provizoriu și totodată de lichidator în cadrul procedurii falimentului față de S.R.L.„*****”, din contul membrilor organelor de conducere a întreprinderii debitoare în persoana administratorului - *****, asociatului - ***** și contabil și asociat - Danilov Claudia, din motivul lipsei masei debitoare.

Colegiul civil consideră necesar de a releva faptul că, funcția de lichidator este executată de un profesionist - administrator autorizat, care nu poate fi obligat să activeze gratis, or art. 43 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova prevede că orice persoană are dreptul la muncă, dar și dreptul la remunerație pentru munca

depusă.

Acest drept al lichidatorului este prevăzut atât de art. 66 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, cât și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Dreptului Omului.

În același timp instanța de recurs menționează că, statuând dreptul administratorului insolvabilității de primire a remunerației pentru executarea acestei funcții în cadrul procesului de insolvabilitate, legiuitorul nu a prevăzut modalitatea de încasare a remunerației acestuia.

Secțiunea 4 al Legii insolvabilității, întitulată „procedura simplificată a falimentului", nu prevede modalitatea de calculare și încasare a remunerației administratorului autorizat pentru executarea funcției de lichidator în cadrul unei astfel de proceduri.

Totodată, această secțiune prevede un termen restrâns de finalizare a acestei categorii de cauze.

Astfel, conform art. 135 alin. (3) din Legea insolvabilității, în termen de 15 zile de la data consolidării tabelului definitiv al creanțelor validate sau imediat după valorificarea masei debitoare, în cazul în care aceasta există, lichidatorul prezintă instanței de insolvabilitate, spre aprobare, un proiect al bilanțului de lichidare și raportul final.

Reieșind din normele expuse supra, este evident că, lichidatorul unei proceduri simplificate a falimentului poate să pretindă încasarea remunerației doar pentru perioada calculată de la admiterea cererii introductive și inițierea procedurii simplificate a falimentului și până la depunerea spre aprobare, al proiectului bilanțului de lichidare și raportului final.

Conform art. 70 alin. (1) din Legea insolvabilității pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

Conform alin. (2) al aceluiași articol remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorariul fix și onorariul de succes, iar conform art. 70 alin. (3) din Legea insolvabilității, cuantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit de adunarea creditorilor prin negocieri.

Colegiul civil remarcă faptul că, remunerația administratorului autorizat pentru executarea funcției de lichidator în cadrul unei proceduri simplificate a

falimentului sub forma „onorariului fix” urmează a fi stabilit de instanța de insolvabilitate, aplicând aceleași reguli, prevăzute de art. 70 alin. (3) din Legea insolvabilității, față de cuantumul acestui onorariu.

În favoarea acestei concluzii este și faptul că în secțiunea corespunzătoare, legiuitorul nu a indicat necesitatea desfășurării adunării creditorilor în cazul inițierii procedurii simplificate a falimentului.

Astfel, în cazul respectării de către toți participanții la procesul de insolvabilitate a prevederilor Legii insolvabilității, în cadrul procedurii simplificate a falimentului, soluționării tuturor cererilor de admitere a creanțelor în ședința de validare a creanțelor, stabilită prin hotărârea de intentare a procesului de insolvabilitate, tabelul definitiv al creanțelor, este de fapt și un tabel definitiv consolidat.

Urmează a fi remarcat faptul că, potrivit art. 70 alin (4) din Legea insolvabilității, remunerația, sub forma onorariului fix, stabilit pentru administrator/lichidator, se achită lunar din patrimoniul debitorului.

În situația când debitorul insolvabil deține bunuri în patrimoniu, stabilind mărimea onorariului fix, creditorii sunt conștienți că acest onorariu va fi încasat din masa debitoare, în detrimentul lor.

În cazul inițierii procedurii simplificate a falimentului pe motiv de lipsă a patrimoniului debitorului (fapt stabilit de instanța de insolvabilitate în acest caz), este clar că onorariul fix, pe care îl stabilesc creditorii la adunare, nu va putea fi încasat din contul patrimoniului debitorului (din motiv că acesta nu există), urmând a fi achitat de persoanele cu funcție de răspundere ai debitorului insolvabil.

Astfel, în realitate, creditorii sunt acei care din start stabilesc mărimea onorariului fix, ce urmează a fi încasat de la persoanele cu funcție de răspundere a debitorului insolvabil.

Mai mult, din conținutul art. 70 alin. (13) al Legii insolvabilității, nu reiese că prevederile acestui articol sunt aplicabile în procedura simplificată a falimentului, care este o procedură distinctă de procedura falimentului. Acest articol prevede că, dacă se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului /lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheierea judecătorească, în

obligația organelor de conducere și cheltuielile procesului se trec în obligația organelor de conducere.

Dar, având în vedere faptul că procesul de insolvabilitate are mai multe proceduri, inclusiv procedura simplificată a falimentul și procedura falimentului, rezultă că în privința procedurii simplificate a falimentului acest articol nu este aplicabil.

Având în vedere raționamentele expuse supra, instanța de recurs consideră că în procedura falimentului mărimea onorariului fix urmează a fi stabilită de către instanța de insolvabilitate, cu respectarea prevederilor art. 70 alin. (3) din Legea insolvabilității, luând la bază cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară, iar coeficientul va fi stabilit de instanța de insolvabilitate în dependență de complexitatea cauzei și de volumul muncii depuse în fiecare caz aparte.

Conform materialelor cauzei, debitorul insolvabil S.R.L.„*****”, nu dispune de masă debitoare, fapt confirmat prin hotărârea emisă pe marginea cererii introductive, or anume din aceste considerente a fost inițiată procedura falimentului.

Totodată, cu referire la membrii organelor de conducere din contul cărora urmează a fi încasată atît remunerația pentru perioada de desfășurare a activității de administrator al insolvabilității, cît și a activității de lichidator al întreprinderii debitoare S.R.L.„*****”, Colegiul civil atestă că, potrivit informației eliberate de Camera Înregistrării de Stat, în cadrul întreprinderii sunt înregistrați Hanganu Ludmila în calitate de administrator cu 24,5%; ***** în calitate de asociat cu 30,6 %; Danilov Claudia în calitate de contabil și asociat cu 24,5 %, Hanganu Marc Antonii cu 5,1 % și Hanganu Marc cu 5,1 % (decedat).

Totuși, Colegiu civil atestă că, cererea de încasare a remunerației pentru perioada de insolvabilitate, cît și pentru perioada de lichidare, este întemeiată doar în partea încasării acesteia din contul Hanganu Ludmila în calitate de administrator al întreprinderii și Danilov Claudia contabil, care dețin statutul de membri al organului de conducere a întreprinderii debitoare în sensul reglementat de legiuitor prin art. 248 din Legea insolvabilității, or, ***** este asociat în cadrul acestei întreprinderi, noțiune ce nu se încadrează în reglementarea art. 248 din Legea insolvabilității.

Referitor la cererea lichidatorului S.R.L.„*****”, *****, Colegiul civil reține următoarele.

Conform art. 70 alin. (3) din Legea insolvabilității cuantumul onorariului fix al administratorului nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Ținând cont de complexitatea acestui caz, dar și de volumul de lucru efectiv efectuat de lichidatorul *****, pecum și avînd în vedere faptul că, lichidatorul ***** solicită încasarea remunerației pentru activitatea efectuată în calitate de lichidator pentru o perioadă de timp cuprinsă între luna decembrie 2013 (9 zile) și pînă în luna septembrie 2014, însă în această perioadă nu și-a concentrat activitatea numai în cadul acestui debitor insolvabil, Colegiul civil va dispune încasarea solidară a unei remunerații în mărime de 35000 lei din contul administratorului ***** și contabilei Danilov Claudia.

Potrivit art. 32 alin. (1) Legea insolvabilității, cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea şedinţelor şi comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacţie se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare. (2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sânt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu și acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, în mod solidar.

Referitor la cheltuielile aferente solicitate a fi încasate în mărime de 3000 lei, Colegiul civil consideră că încasarea acestora urmează a fi respinsă, or din cererea înaintată de către administratorul autorizat ***** urmează că, acestea ar fi fost suportate în legătură cu expedierea notificărilor, scrisorilor recomandate, ridicarea extrasului de la ÎS ”Cadastru”, cheltuieli de deplasare, achitarea extraselor din registrele independente, xerox, convorbiri telefonice, procurarea rechizitelor, plicuri, mape, hîrtie, etc., însă în susținerea acestei solicitări nu au fost prezentate care probe (f.d. 85 v. III).

Din considerentele relevate supra, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de recurs, de a casa parțial încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul

Central din 01.11.2022 în partea respingerii cerinței lichidatorului S.R.L.„*****”, ***** privind încasarea remunerației pentru perioada în care a desfășurat activitatea de lichidator al S.R.L.„*****” și a emite în această parte o decizie prin care a admite parțial cererea lichidatorului S.R.L.„*****”, ***** privind încasarea remunerației pentru desfășurarea activității de lichidator al S.R.L.„*****” și a încasa din contul administratorului ***** și contabilei Daniliuc Claudia în folosul administratorului autorizat ***** pentru executarea funcției de lichidator în cadrul procedurii de faliment a S.R.L.„*****”, remunerația (onorariu fix) în sumă totală de 35000 lei, în rest a menține încheierea emisă de instanța de fond.

În conformitate cu art. 426 alin.(3), art. 427 lit. c), art. 428 alin.(1), art. 238-241 Cod de procedură civilă, ***Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău***

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de lichidatorul S.R.L.„*****”, *****.

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 01.11.2022 în partea respingerii cerinței lui Sergiu Bevziuc privind încasarea remunerației pentru perioada desfășurării activității de lichidator al S.R.L.„*****” în proces de faliment și a emite în această parte o decizie, prin care:

Se admite parțial cererea lichidatorului S.R.L.„*****”, ***** privind încasarea remunerației pentru perioada desfășurării activității de lichidator al S.R.L.„*****” în proces de faliment și a cheltuielilor procesului.

Se încasează în mod solidar din contul administratorului S.R.L.„*****”, ***** și contabilei Claudia Daniliuc în beneficiul administratorului autorizat ***** pentru exercitarea funcției de lichidator în cadrul procedurii de faliment a S.R.L.„*****” remunerația (onorariu fix) în sumă de 35000 lei (treizeci și cinci mii lei), în rest cererea se respinge.

În rest, încheierea instanței de fond se menține.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii Olga Cojocaru

Steliana Iorgov